

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY A SPRÁVY

Vícezdrojové financování příspěvkové organizace

Multi-Source Financing of Allowance Organization

Student: Beáta Kmentová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Mikulčík, Ph.D.

Ostrava 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Mikulčíka, Ph.D. a uvedla v seznamu použité literatury všechny použité literární zdroje.

V Ostravě 10. 5. 2011

Beáta Kmentová

Obsah

1. Úvod	1
2. Základní charakteristika neziskových organizací	3
2.1. Členění dle Pestoffa	4
2.2 Základní znaky neziskových organizací	6
2.2.1 Kritérium zakladatele	7
2.2.2 Kritérium globálního charakteru poslání	8
2.2.3 Kritérium právně organizační normy	8
2.2.4. Kritérium financování	8
2.2.5 Kritérium charakteristiky realizovaných činností	9
2.3 Typologie neziskových organizací	9
2.4 Jednotlivé neziskové organizace	10
2.4.1 Občanská sdružení	10
2.4.2 Politické strany, politická hnutí	11
2.4.3 Registrované církve a náboženské společnosti	12
2.4.4 Nadace a nadační fondy	13
2.4.5 Státní fondy	14
2.4.6 Obecně prospěšné společnosti	17
2.4.7 Kraj, obec	18
2.4.8 Příspěvkové organizace zřízeny krajem	19
2.5 Fiancování neziskových organizací	20
3. Aktivity Domova Horizont	21
3.1. Sociální služby	21
3.1.1 Vývoj sociální politiky, historie sociálního zabezpečení	24
3.1.2 Objekty a subjekty sociální politiky	25
3.2 Historie Domova Horizont	26
3.2.1 Školička naděje	27
3.2.2 Podporované bydlení	27
3.3 Poslání Domova Horizont	28
3.4 Cíle Domova Horizont	29
3.5 Služby poskytované Domovem Horizont	29

3.5.1 Sociální péče a služby	29
3.5.2 Výchovná, vzdělávací a pracovní- terapeutická činnost	31
3.5.3 Zdravotní péče a rehabilitace	33
3.6 Principy poskytovaných služeb	34
3.7 Vzdělávání zaměstnanců	34
4. Zdroje financování Domova Horizont	36
4.1 Jednotlivé příjmy organizace	37
4.2 Příjmy organizace za rok 2008	39
4.3 Příjmy organizace za rok 2009	40
4.4 Příjmy organizace v roce 2010	42
4.5 Investiční dotace Domova	43
4.6 Příjmy organizace v letech 2008 – 2010	44
5. Závěr	47
Seznam použité literatury	49
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1. Úvod

Príspevkové organizace, ať už zřizovány státem či územně samosprávným celkem, jsou neodmyslitelnou součástí ekonomiky. Spadají do neziskového sektoru národního hospodářství. Nic nevyrábí, ale i přesto tvoří důležitou část trhu. Jsou převážně poskytovatelem určité služby, která není pro soukromý sektor finančně až tak atraktivní. Můžeme se s nimi setkat v nejrůznějších oblastech. Nejčastěji bychom je našli v kultuře, školství, zdravotnictví, sportu apod. Do skupiny příspěvkových organizací můžeme zařadit také Domov Horizont, p.o., jenž je poskytovatelem sociálních služeb. Toto téma je poměrně diskutované a jen stěží někdo určí tu správnou míru financování takovýchto zařízení.

Domov Horizont, p.o. je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem na základě zřizovací listiny. Jihomoravský kraj Domov Horizont také z velké části financuje, není však jediným zdrojem příjmů organizace. Tato příspěvková organizace je poskytovatelem sociálních služeb pro chlapce a muže od tří let s mentálním postižením a pro chlapce a muže s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným. Domov Horizont, p.o. jsem si vybrala proto, že je podle mě velice důležitá existence jemu podobných zařízení.

Bakalářská práce je členěna celkem do pěti kapitol, z nichž první kapitolou je úvod. Druhá kapitola se zabývá neziskovým sektorem a jednotlivými formami neziskových organizací. Jejich vznikem, důležitými orgány a legislativou, z níž jednotlivé organizace vychází.

Kapitola třetí charakterizuje mnou vybranou příspěvkovou organizaci. Seznámíme se s tím, co to vlastně je sociální služba a přiblížíme si poslání Domova Horizont, p.o. Seznámíme se historií organizace i se službami, které svým klientům poskytuje a snaží se jim tak usnadnit každodenní život.

Nezáleží na tom, zda se jedná o organizaci ze ziskového či neziskového sektoru. Cílem každého vedení je získání co nejvíce finančních prostředků pro svoji činnost a následně je dobře vynaložit. Proto se v poslední páté kapitole zaměříme na příjmy Domova Horizont, p.o. Ty plynou z různých zdrojů a v různé výši. Budeme zkoumat dotace získané od kraje, jenž je organizaci zřizovatelem ale i od města, kde má Domov Horizont, p.o. své sídlo. Nezanedbatelnou část celkových příjmů organizace tvoří také příspěvky od jednotlivých

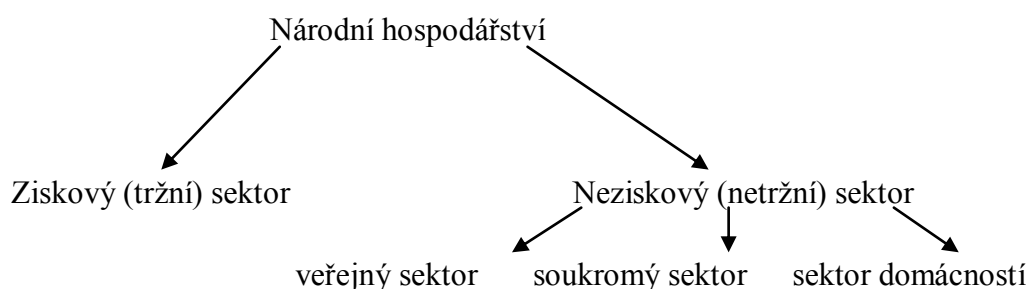
klientů Domova Horizont či různé dary, které může organizace obdržet od podnikatelských či soukromých subjektů.

Cílem mé bakalářské práce je sobě i každému, kdo se o tuto problematiku bude trochu více zajímat, přiblížit financování příspěvkových organizací. Odkud příjmy organizací prospěšným pro společnost vlastně plynou a jestli jsou dostačující. S celkovým rozbohem příjmů Domova Horizont, p.o. souvisí také má hypotéza, která zní takto: „*Je získávání příjmů pro organizaci dostačující?*“

2. Základní charakteristika neziskových organizací

Neziskové organizace nejsou zakládány za účelem zisku. Jejich primárním cílem je dosažení užitku prostřednictvím určité služby či distribucí statků. Pokud se výsledkem hospodaření neziskové organizace přece jen stane zisk, je zpětně použit k rozvoji a dalšímu plnění cílů organizace. V české odborné literatuře nejsou organizace působící v neziskovém sektoru přesně charakterizovány. Vychází se proto ze zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu §18, odstavec 7. Tento zákon neziskové organizace charakterizuje jako organizace s charakterem právnických osob, jenž nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání. Abychom pochopili principy, na nichž tyto organizace fungují a pochopili také důvod jejich existence, musíme si nejdříve vymezit prostor, jenž jim je v národním hospodářství určen. Jsou tedy stanoveny mantinely, ve kterých neziskové organizace vyvíjí svoji činnost a plní přitom své poslání vůči společnosti, kterou pomáhají stabilizovat, kultivovat a v níž podporují demokratické principy jejího fungování. V odborné literatuře se uvádí celá řada kritérií, dle kterých můžeme národní hospodářství dělit. Jako nejvhodnější se pro studijní účely jeví teoreticky prozkoumané členění podle principu financování a čtyřsektorové členění dle Pestoffa.

Obr. 2.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Pramen: Rektořík, J., a kol., Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, s.r.o., Praha 2010, s 13

Ziskový sektor je část národního hospodářství financována prostředky získanými od subjektů ziskového sektoru z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují za tržní cenu. Ta je vytvářena na základě vztahu poptávky a nabídky. Cílem ziskového sektoru a organizací, jenž se v něm nachází, je zisk.

Neziskový sektor má za cíl přímé dosažení užitku, který má zpravidla podobu veřejné služby. Subjekty v něm fungující a produkující určité statky získávají prostředky formou přerozdělovacích procesů, jejichž principy podrobně popisují a zkoumají veřejné finance. V této skutečnosti spočívá základní ekonomické specifikum neziskových organizací. Neziskový sektor dále dělíme na neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a sektor domácností.

Neziskový veřejný sektor představuje část veřejného sektoru, jenž je financována prostřednictvím veřejných rozpočtů. Řídí ji a spravuje veřejná správa, a to státní správa nebo územní samospráva. Cílové funkce je dosahováno poskytováním veřejné služby.

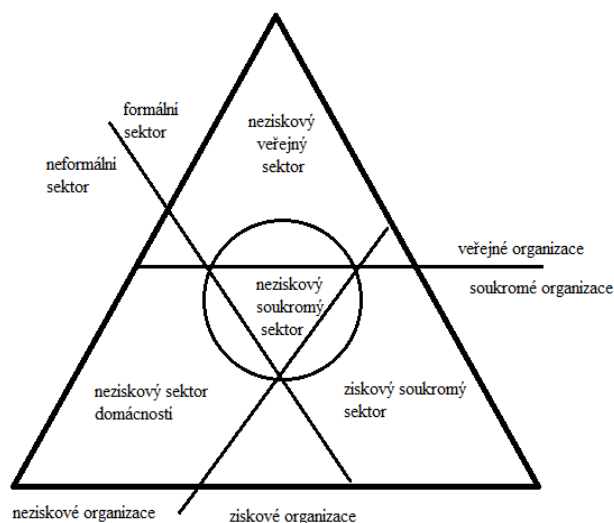
Neziskový soukromý sektor je část národního hospodářství, jejímž hlavním cílem je přímý užitek. Je financována převážně prostředky soukromých i právnických osob, které se rozhodly vložit své vlastní prostředky do produkce či distribuce určitých statků bez očekávání finančně vyjádřitelného zisku.

Sektor domácností v národním hospodářství hraje důležitou roli v rámci začlenění do koloběhu finančních toků, vstupem na trh produktů, faktorů i kapitálu. Skupiny vznikající v tomto sektoru mají zcela neformální charakter bez legislativního rámce. Můžeme sem zařadit například rodiny, domácnosti, sousedské a občanské komunity. Tento sektor je významný pro formování občanské společnosti. Její kvalita je určující zpětně pro kvalitu těchto organizací.[1]

2.1. Členění dle Pestoffa

Podrobnější členění dle švédského ekonoma Victora A. Pestoffa již bude poněkud složitější. Pro toto rozdělení je využívána plocha trojúhelníku, do něhož jsou zakresleny základní bloky, jenž následně představují jednotlivé části národního hospodářství.

Obr. 2.1.1 Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Pramen: Rektořík, J., a kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, s.r.o., Praha 2010, s 16

Velikost ploch v trojúhelníku má pouze symbolický význam. K přesnému vyjádření bychom museli mít zajištěny potřebné statistické údaje jako např. podíl jednotlivých sektorů na HDP, celkovou zaměstnanost a podobně.

Horní část trojúhelníku představuje veřejný sektor fungující na privátní, soukromoprávní bázi. Spodní pravá část znázorňuje soukromý ziskový sektor, levá spodní část potom sektor domácností. Střed trojúhelníku vyznačuje soukromý neziskový sektor, nazývaný též sektor nevládních neziskových organizací. V západní literatuře bývá tento sektor většinou označován jako třetí sektor. Tyto jednotlivé sektory jsme si popsali v předchozí části práce. Zobrazení dle Pestoffa je doplněno zónami, ve kterých se činnosti a poslání jednotlivých organizací v jednotlivých sektorech překrývají. Nazýváme je organizacemi smíšenými či hraničními.

Jako příklad smíšené organizace si můžeme uvést soukromou střední školu, jenž je financována soukromými subjekty. Svým posláním však zasahuje do veřejného sektoru a z určité části je financována z veřejných financí. Jako příklad hraniční organizace můžeme uvést penzijní fond, jenž funguje na principech obchodního zákoníku ve formě akciové společnosti, ale získává zákonem vymezené příspěvky z veřejných financí a způsob přerozdělování zisku je také vymezen zákonem. Za zvláštní případ hraniční organizace

považujeme státní podnik zřízený za účelem podnikání některou z institucí veřejného sektoru, jenž obhospodařuje státní majetek.

Do sektoru domácností zasahuje soukromý neziskový sektor tak, že se pro jím realizované činnosti a poslání vytváří různé spolky a seskupení, které nemají formální charakter. Neformální charakter mají ty spolky a seskupení, jenž nebyly založeny nebo zřízeny dle platné legislativy. Většinou se jedná o spolky s charitativním zaměřením či se zaměřením na využití volného času mládeže. Může se jednat také o spolky, které mimo dosah legislativy hájí zájmy určité skupiny nebo komunity občanů. V západní literatuře tyto spolky najdeme pod názvem sousedské či rodinné.

Do ziskového, tržního sektoru zasahuje soukromý neziskový sektor tím, že své neziskové aktivity realizuje s využitím dostupných právním forem jako například dle obchodního zákoníku. Tímto způsobem jsou zakládány akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným či družstva s posláním realizace služeb v charitativní, sportovní, vzdělávací a jiné činnosti.

Hranice mezi jednotlivými sektory jsou velmi neurčité. Jednotlivé sektory se vzájemně ovlivňují a dokonce prolínají. [1]

2.2 Základní znaky neziskových organizací

Již víme, že v české odborné literatuře není přesně definována charakteristika organizací, které působí v neziskovém sektoru. Neziskové organizace (dale jen NO) můžeme členit na základě zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu (konkrétně §18) nebo podle třídících znaků jednotlivých organizací.

1. Členění neziskových organizací podle zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu
  - Zájmová sdružení právnických osob, jenž mají právní subjektivitu a nejsou zřízeny za účelem výdělečné činnosti
  - Občanská sdružení
  - Politické strany, politická hnutí
  - Registrované církve a náboženské společnosti
  - Nadace, nadační fondy

- Státní fondy
- Obecně prospěšné společnosti
- Obce, kraje, veřejné vysoké školy apod.

Toto členění bohužel není dostačující pro pochopení poslání a cílů neziskových organizací. Různorodost poslání a cílů neziskových organizací a prorůstání jejich činností celou společností vyvolává potřebu dalšího členění.

2. Členění neziskových organizací podle třídících znaků

- Dle kritéria zakladatele
- Dle kritéria globálního charakteru poslání
- Dle kritéria právně organizační normy
- Dle kritéria způsobu financování
- Dle kritéria charakteristiky realizovaných činností [1]

2.2.1 Kritérium zakladatele

Dle tohoto kritéria můžeme NO dělit na organizace založené:

- Veřejnou správou

Jedná se o organizace, jenž byly zřízeny státní správou (ministerstva, ústřední orgány státní správy) či samosprávou (obce, magistráty, kraje). Některé z nich se proto nazývají veřejnoprávní organizace

- Soukromou fyzickou nebo právnickou osobou

Nazýváme je soukromoprávní organizace.

- Organizace jenž vznikly jako veřejnoprávní instituce

Výkon účelu veřejné služby je udělen ze zákona. [1]

2.2.2 Kritérium globálního charakteru poslání

Tímto způsobem dělíme neziskové organizace na:

- Veřejně prospěšné

Založeny za účelem poslání, jenž spočívá v produkci veřejných a smíšených statků uspokojujících potřeby veřejnosti (charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání).

- Vzájemně prospěšné

Založeny za účelem vzájemné podpory určité skupiny občanů (fyzických i právnických osob), které spojuje společný zájem. Jejich posláním je uspokojování vlastních zájmů. Veřejná správa dbá na to, aby se jednalo o zájmy, jež neodporují zájmům druhých občanů a právnických osob. Jedná se především o profesní komory, aktivity v kultuře a ochranu zájmů různých skupin. [1]

2.2.3 Kritérium právně organizační normy

Toto kritérium dělí neziskové organizace z pohledu zákona, podle něhož byly zřízeny:

- Organizace založeny na základě zákona č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla, zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Organizace založené dle ostatních zákonů, jenž pro neziskové organizace platí
- Organizace založené dle zákona č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem [1]

2.2.4. Kritérium financování

Toto kritérium rozděluje neziskové organizace na:

- Zcela financované z veřejných rozpočtů

Jedná se o organizační složky státu a územních celků.

- Organizace financované částečně z veřejných rozpočtů

Tyto organizace mají na příspěvek nárok ze zákona. Jedná se o příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve, náboženské společnosti, politické strany i politická hnutí.

- Organizace financované z různých zdrojů
- Organizace financované především z výsledků realizace svého poslání [1]

2.2.5 Kritérium charakteristiky realizovaných činností

Vzhledem ke zmíněným skutečnostem můžeme neziskové organizace charakterizovat znaky:

- Společné znaky pro všechny neziskové organizace

Všechny NO jsou právnickými osobami. Výjimku tvoří organizační složky. Žádná z neziskových organizací není založena za účelem podnikání ani za účelem zisku. Neziskové organizace uspokojují konkrétní potřebu občanů. Neziskové organizace mohou být financovány z veřejných rozpočtů.

- Společné znaky jen pro soukromé neziskové organizace

Tyto organizace mají ze zákona povolenou autonomii ve vztahu k okolí. Členství v těchto organizacích je dobrovolné. Výjimku představují některé profesní komory (Advokátní komora, Komora auditorů, Lékařská komora apod.). Tyto organizace vytváří většinou neformální struktury sympatizantů. Vždy ale v rámci legislativy, podle níž byly založeny a dle které realizují svoji činnost. [1]

2.3 Typologie neziskových organizací

Jako nejvhodnější se díky poznatkům z teorie i praxe jeví rozdělení organizací z neziskového sektoru do pěti skupin. Všechny tyto typy organizací mají globální charakter.

- Vzájemně prospěšné

Neziskové soukromoprávní organizace, jejichž posláním je vzájemně prospěšná činnost.

- Veřejně prospěšné

Neziskové soukromoprávní organizace, jejichž posláním je veřejně prospěšná činnost.

- Organizační složky státu a příspěvkové organizace státu a územních samosprávných celků

Neziskové organizace, jejichž posláním je plnění veřejné správy a veřejně prospěšné činnosti.

- Ostatní veřejnoprávní organizace

Neziskové organizace. Posláním představuje plnění veřejně prospěšné činnosti.

- Obchodní společnosti a jim podobné organizace

Neziskové soukromoprávní organizace. Jde o výjimečné případy neziskových organizací. Možnost jejich poslání představuje veřejná i vzájemně prospěšná činnost. [1]

2.4 Jednotlivé neziskové organizace

Jak již víme, s neziskovými organizacemi se můžeme setkat v různých podobách. Pro různé činnosti se hodí různé formy neziskových organizací. Dále si přiblížíme jednotlivé typy neziskových organizací na základě zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu.

2.4.1 Občanská sdružení

„Občanské sdružení se zakládá podle zákona č. 83/90 Sb. ve znění pozdějších předpisů 300/91 Sb. a 68/93 Sb. o sdružování občanů.“⁴ Občané mají právo se svobodně sdružovat.

Občanské sdružení představuje samostatnou právnickou osobu. Orgány státní správy mohou do činnosti občanských sdružení zasahovat pouze v mezích zákona. Každé občanské

---

⁴ HALÁSKOVÁ M., Veřejná ekonomika (2002, 207s)

sdužení se musí registrovat u Ministerstva vnitra ČR a Českým statistickým úřadem je mu přiděleno identifikační číslo. Členy mohou být právnické i fyzické osoby. Návrh na registraci podává nejméně tříčlenný přípravný výbor, v němž minimálně jeden z členů již musí dosahovat věku osmnácti let. Ve stanovách občanských sdružení musí být dle ministerstva vnitra uveden název daného sdružení, jeho sídlo, cíl činnosti sdružení, ohrány organizace a způsob jejich ustavování i zásady hospodaření. Dále musí být stanoveny orgány a funkcionáři, jenž mají právo jednat jménem sdružení.

Likvidaci občanského sdružení neupravuje žádný zvláštní zákon. V tomto případě se postupuje dle §20 občanského zákoníku, který odkazuje na postup v příslušných ustanoveních o likvidaci společností v obchodním zákoníku. Postup likvidace daného sdružení bývá upraven již ve stanovách.

Sdružení mohou získávat dotace ze státního rozpočtu, ale také z rozpočtu obcí. Pokud to stanovy umožní, můžeme se u občanských sdružení setkat i s podnikatelskými aktivitami. Hospodaření těchto organizací se řídí obecnými předpisy. [4,5]

2.4.2 Politické strany, politická hnutí

„Zákon č. 340/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a politických hnutích.“¹

Jedná se o dobrovolná sdružení občanů, kteří jsou starší osmnácti let. Politické strany a politická hnutí mají formu právnických osob. Jsou registrovány u Ministerstva vnitra ČR. Návrh musí být doložen požadavkem minimálně tisíce lidí na založení strany, včetně stanov a údajů stanovenými v zákoně. Osoby musí uvést adresu a celé své jméno. Tento návrh je předkládán přípravným výborem. Ministerstvem vnitra je veden rejstřík všech stran a hnutí, jenž je veřejným seznamem, tudíž je přístupný každému občanovi. V seznamu nalezneme údaje stanovené zákonem. Součástí tohoto seznamu je sbírka listin, jenž obsahuje stanovy, usnesení orgánů, případně o zrušení strany či hnutí. Identifikační číslo politické strany i politického hnutí oznamuje Český statistický úřad.

Politická strana i hnutí odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Jednotliví členové za závazky strany nebo hnutí neodpovídají ani neručí. Strana a hnutí mohou mají

---

¹ REKTOŘÍK J. a kol., Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení (2010, 54s)

právo omezeně vykonávat podnikatelskou činnost v oborech vyjmenovaných zákonem. Jedná se například o činnosti v oblasti propagace a publikace, loterie, tomboly, pořádání kulturních, sportovních a jiných akcí nebo také například o výrobu a prodej propagačních předmětů strany či hnutí. Členský příspěvek člena nesmí přesáhnout za jeden kalendářní rok výši 50.000 Kč. Peněžitý dar od téhož dárce ve výši, jenž v jednom kalendářním roce přesáhne výši 50.000 Kč, může být poskytnut jen na základě písemné darovací smlouvy, jenž má formu darovací poukázky. Ta má tři díly a každý díl obsahuje zákonem stanovené údaje. Jak politická strana, tak i politické hnutí zanikají dnem výmazu ze seznamu stran a hnutí. Ke zrušení dojde bez likvidace v případě, že majetek přechází na právního zástupce, nebo s likvidací. Strana a hnutí s zrušují třemi způsoby:

- Vlastním rozhodnutím
- Z důvodu nepředložení výroční finanční zprávy Poslanecký sněmovně
- Rozhodnutím soudu [1,4,5]

2.4.3 Registrované církve a náboženské společnosti

„Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností upravuje kromě práva na svobodné rozhodnutí ohledně náboženství také pravidla dobrovolného sdružování osob stejné náboženské víry v organizaci s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy a obřady. (Novela 495/2005 Sb.) ”¹

Církve a náboženské společnosti představují dobrovolná sdružení osob, jenž jsou právníckými osobami a vznikají na základě registrace u Ministerstva kultury České republiky. Ministerstvo kultury má zároveň povinnost vést veřejně přístupný Rejstřík církví a náboženských společností, Rejstřík svazů církví a Rejstřík církevních právníckých osob. Návrh na registraci podává výbor skládající se nejméně ze tří členů starších osmnácti let. Dle zákona jsou stanoveny náležitosti registrace, které vymezují důležité informace o zakládané církvi či náboženské společnosti včetně jejich základního dokumentu, ale hlavně povinnost doložit žádost minimálně třemi sty podpisy zletilých občanů České republiky či cizinců s trvalým pobytem na území České republiky, kteří se k náboženské společnosti nebo církvi hlásí. Jak církev, tak i náboženská společnost zanikají zrušením registrace v seznamu církví

---

¹ REKTOŘÍK J. a kol., Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení (2010, 56s)

a náboženských společností na Ministerstvu kultury České republiky. Círky i náboženské společnosti mohou být příjemci dotací ze státního rozpočtu či z rozpočtu obcí a krajů. Pokud jsou příjemci těchto dotací nebo provádí podnikatelskou činnost, musí vést podvojný účetnictví.

Na základě sdružovacího práva mohou vznikat také neregistrované církve a náboženské společnosti. Používají jinou právní subjektivitu jako je například občanské sdružení nebo působí neformálně bez společné právní subjectivity. V tomto případě se na ně nevztahují výsady ani povinnosti registrovaných církví a náboženských společností.⁷ [1, 4]

2.4.4 Nadace a nadační fondy

„Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech uvádí tyto instituty jako účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá pro dosahování obecně prospěšných cílů. Tím se rozumí zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek, tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.“¹

Prostřednictvím zákona stát přesně vymezuje obecně prospěšné aktivity, pro něž jsou nadace i nadační fondy zakládány. Nadace i nadační fond se zřizuje písemnou smlouvou uzavřenou mezi zřizovateli nebo zakládací listinou, je-li zřizovatel jediný, nebo závětí. Zřizují se dnem zápisu do nadačního rejstříku příslušného soudu. Den zápisu do toho rejstříku je zároveň také dnem vzniku nadace či nadačního fondu. Základní dokumenty obou těchto organizací tvoří statut spolu s nadační listinou. Statut upravuje podmínky pro poskytování nadačních příspěvků a postup, kterým jsou tyto příspěvky poskytovány. Dále je zde také stanoven postup pro jednání orgánů.

Majetek nadace tvoří nadační jmění a ostatní majetek nadace. Nadační fond používá k dosahování svého poslání všechny svůj majetek. Orgány nadace a nadačního fondu tvoří správní rada, dozorčí rada, případně revizor. Pokud hodnota nadačního jmění nebo majetek

---

⁷ Seznam církví a náboženských společností v České republice. Dostupné z www.wikipedia.org/wiki/Seznam/cirkvi/a/nabozenskych/spolecnosti/v/Cesku

¹ REKTORÍK J. a kol., Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení (2010,54s)

nadačního fondu přesáhne částku 5 000 000 Kč, vzniká povinnost zřídit dozorčí radu. Pokud dozorčí rada není zřízena, vykonává tuto funkci revizor, jenž je do funkce jmenován.

Nadace ani nadační fond nesmí podnikat vlastním jménem. Mají však možnost pronajímat nemovitosti, pořádat loterie, tomboly, veřejné sbírky a pořádat různé kulturní, sportovní, společenské či vzdělávací akce. Nadace se může podílet na podnikání akciových společností za předpokladu, že celkový rozsah majetkové účasti nadace na tomto podnikání nepřesáhne výši 20% z majetku nadace po odečtení hodnoty nadačního jmění. Zákonem jsou přesně stanovena pravidla pro omezení nákladů souvisejících se správou nadace a nadačního fondu. Zákon umožňuje kontrolu hospodaření nadace a nadačního fondu prostřednictvím auditu roční účetní uzávěrky a povinností vypracovat výroční zprávu. Roční uzávěrka nadace musí být ověřena auditorem vždy. Roční uzávěrka nadačního fondu musí být auditorem ověřena v případě, kdy za jeden kalendářní rok úhrn celkových nákladů nebo výnosů přesáhl částku 3 000 000 Kč, nebo majetek nadačního fondu byl vyšší než 3 000 000 Kč. Zákon přesně stanovuje obsah této výroční zprávy. [1, 4, 5]

2.4.5 Státní fondy

Mají vždy statut právnické osoby a sdružují majetek k určitému účelu. Účelem existence těchto fondů je důsledné oddělení majetku pocházejícího z některých vázaných zdrojů. Ty mohou být představovány například strukturálními fondy Evropské unie či speciálními poplatky nebo výnosy.⁸

Jednotlivé fondy:

- Státní fond životního prostředí

Zřizován dle zákona č. 388/1991 Sb. o Státním fondu životního prostředí. Správcem tohoto fondu je ministerstvo životního prostředí a činnost fondu je definována statutem. Fond hospodaří s prostředky získanými ze státního rozpočtu, z podílu na výnosu daní, příspěvky od fyzických i právnických osob, ale především s prostředky získanými z poplatků za porušování životního prostředí. O použití prostředků je rozhodováno ministrem na základě žádostí

---

⁸ Statutární fondy ČR. Dostupné z
<www.wikipedia.org/wiki/statni/fondy/Ceske/republiky>

předložených zdůvodněných žádostí žadatelů. Prostředky, které žadatelem nejsou využity, musí být vráceny do fondu.

- Státní fond kultury

Zřizován dle zákona č. 239/1992 Sb. o Státním fondu kultury České republiky. Fond je zapsán do obchodního rejstříku a je spravován ministerstvem kultury České republiky. To každoročně sestavuje návrh rozpočtu příjmů a výdajů, přehled pohledávek a závazků, závěrečný účet fondu a předkládá je Ministerstvu financí ČR. Finanční zdroje fondu jsou vyjmenovány v zákoně. Patří sem například výnosy z majetkových účastí na podnikání v kultuře, dary, dědictví, výnosy z veřejných sbírek, dotace ze státního rozpočtu a jiné. Prostředky fondu jsou poskytovány na konkrétní projekty. Může se jednat o výstavní či přednáškovou činnost, ediční činnost, získávání a ochranu kulturních památek a další v souladu se zákonem.

- Státní fond na podporu kinematografie

Zřizován dle zákona č. 241/1992 Sb. o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie. Fond je zapsán v obchodním rejstříku a spravován ministerstvem kultury České republiky. V čele fondu stojí ministr kultury, jenž je zodpovědný za hospodaření tohoto fondu. Každoročně je správcem fondu sestavován návrh rozpočtu příjmů a výdajů, přehled pohledávek a závazků, závěrečný účet fondu, který je předkládán Ministerstvu financí ČR. Finanční zdroje tohoto fondu jsou vyjmenovány zákonem. Jedná se například o výnosy z veřejných sbírek, dotace ze státního rozpočtu, výnosy z cenných papírů apod. Příjmem fondu je také poplatek 1 Kč, který zaplatí účastník veřejné produkce kinematografického díla v rámci vstupného. Prostředky fondu jsou v souladu se zákonem využívány na tvorbu, výrobu, distribuci či propagaci kinematografického díla.

- Státní zemědělský investiční fond

Zřizován dle zákona č. 256/2000 Sb. o Státním fondu tržní regulace v zemědělství. Účelem fondu je zabezpečovat a regulovat trh s vybranými produkty rostlinného a živočišného charakteru a výrobků, které vznikají jejich zpracováním. Činnosti fondu definuje zákon. Jedná se například o vydávání seznamů produktů, u nichž požaduje regulaci, poskytuje dotace a podobně. Prostředky do fondu plynou ze státního rozpočtu nebo z vlastní obchodní činnosti. Tyto peněžní prostředky jsou využívány na nákup zemědělských produktů

a s nimi spojenými náklady, na dotace související s vývozem zemědělských produktů a jiné činnosti.

- Pozemkový fond České republiky

Zřízen dle zákona č. 569/1991 Sb. o Pozemkovém fondu České republiky. Působnost tohoto fondu definuje zákon č. 229/1991 Sb. o Úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Fond vykonává činnosti jmenované tímto zákonem. Jedná se například o zakládání akciových a jiných společností, uzavírání smluv o prodeji podniků, převádění majetku obcí a jiné. Pozemkový fond své náklady hradí z příjmů v rámci vlastního rozpočtu, z čehož vyplývá, že příjmy tohoto fondu nejsou součástí státního rozpočtu.

- Státní fond dopravní infrastruktury

Zřizován dle zákona č. 104/2000 Sb. o Státním fondu dopravní infrastruktury se sídlem v Praze. Příjmy fondu jsou využívány ve prospěch rozvoje, výstavby, údržby a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Příjmy tohoto fondu jsou tvořeny převody z Fondu národního majetku, převody výnosů silniční daně, převody podílu výnosu spotřební daně z uhlovodíkových paliv a maziv, převody z výnosů z poplatků za použití vybraných dálnic a rychlostních silnic, příspěvky z Evropské komise poskytované prostřednictvím příslušných Evropských fondů, dotacemi ze státního rozpočtu a dalšími.

- Státní fond rozvoje bydlení

Zřizován dle zákona č. 211/2000 Sb. o Státním fondu rozvoje bydlení se sídlem v Olomouci. Účelem Státního fondu rozvoje bydlení je podpora této oblasti prostřednictvím poskytnutých finančních prostředků. Tyto peněžní prostředky jsou určeny například na krytí části nákladů na opravy, modernizaci nebo výstavbu bytů formou úvěru, dotací či příspěvím ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami na uvedené činnosti a podobně. Příjmy jsou tvořeny dotacemi ze státního rozpočtu, příjmy z vydaných dluhopisů, výnosy z nakoupených dluhopisů a hypotečních zástavních listů, úroky z vkladů, prostředky ze strukturálních fondů Evropských společenství a podobně. [1]

2.4.6 Obecně prospěšné společnosti

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů s platností od 1. 1. 1996.

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, jenž poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených podmínek. Zakládá se zakládací smlouvou, která musí být podepsána všemi zakladateli a zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností u příslušného rejstříkového soudu. Zákon podrobně popisuje zrušení, likvidaci a zánik obecně prospěšné společnosti a to z především z důvodu ochrany vloženého a získaného majetku. Ten totiž nemůže být vrácen zakladateli. Při zániku společnosti musí být nejprve nabídnut obci, na jejímž katastru má obecně prospěšná společnost své sídlo. V případě nezájmu této obce přebírá majetek Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Obě instituce však musí majetek získaný tímto způsobem použít k zajišťování obecně prospěšných služeb.

Statutární orgány obecně prospěšné společnosti tvoří správní rada, jenž ze zákona vydává statut obecně prospěšné společnosti. Údaje ve statutu nesmí být v rozporu s údaji zapsanými v zakládací listině. Kontrolní orgán představuje dozorčí rada. Povinně ji zřizují ty obecně prospěšné společnosti, do nichž byl vložen nebo pronajat majetek státu či obce. Tato povinnost platí také pro obecně prospěšné společnosti, které ze zákona (o účetnictví) účtují v podvojném účetnictví. Výkonný orgán představuje ředitel, který nemůže být členem dozorčí nebo správní rady.

Podmínky poskytování obecně prospěšných služeb jsou pro všechny uživatele stejné. Kladný výsledek hospodaření nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů orgánů nebo zaměstnanců. Zisk společnosti musí být vždy použit výhradně na poskytování těch služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost zřízena. Zakladatelem může být fyzická osoba, Česká republika, ale také právnická osoba včetně obce. Obecně prospěšná společnost může vedle svého hlavního poslání vykonávat také tzv. doplňkovou službu za podmínky, že touto činností bude dosaženo účinnějšího využití majetku a nebude ohrožena kvalita a dostupnost obecně prospěšné činnosti. Obecně prospěšné společnosti fungují především v oblasti sociální a v oblasti kultury a školství. [1]

2.4.7 Kraj, obec

Domov Horizon p.o., který jsem si pro svoji bakalářskou práci vybrala, je příspěvkovou organizací Jihomoravského kraje. Proto se blíže budu věnovat pouze krajům.

Kraje jako vyšší územně samosprávné celky v České republice existují od 1. ledna 2000. Vznikly na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Do roku 2000 bylo území členěno na okresy.

Dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, je jako kraj označováno územní společenství občanů, kterému náleží právo na samosprávu. Tu vykonává v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami kraje (samostatná působnost). Kraj je veřejnoprávní korporace. Do právních vztahů vstupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů plyne. Pečuje o všestranný rozvoj vlastního území a o potřeby svých občanů. Dále dbá převážně na vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů. Především o uspokojování potřeb ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy, spojů, potřeby informací, výchovy, vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem, jenž je vyjádřen zákonem a jinými právními předpisy.

Kraj je spravován zastupitelstvem kraje a dalšími orgány jako je rada kraje, hejtman kraje, krajský úřad, ale také jím může být zvláštní orgán kraje zřízen dle zákona. Zastupitelstvo kraje rozhoduje o majetkoprávních úkonech kraje, jako je nabytí a převod nemovitých věcí, poskytování dotací obcím z rozpočtu kraje a kontrola jejich využití a podobně. Dále schvaluje programy rozvoje územního obvodu kraje, schvaluje rozpočet a závěrečný účet kraje nebo zřizuje či ruší příspěvkové organizace. Výkonný orgán v oblasti samostatné působnosti představují Rada kraje. Ta je složena z hejtmana a jeho zástupce či zástupců. Při výkonu samostatné působnosti je odpovědná zastupitelstvu kraje. Rada může rozhodovat ve věcech přenesené působnosti pouze v míře, jež je stanovena zákonem. Radě je vyhrazeno mimo jiné zabezpečovat hospodaření dle schváleného rozpočtu, kontrolovat podle něj hospodaření, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem a podobně. Rada rozhoduje také o některých majetkoprávních úkonech kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu kraje nebo pokud si je zastupitelstvo samo nevyhradilo. Navenek je kraj zastupován hejtmanem. Zastupitelstvo kraje může jako svoje iniciativní a kontrolní orgány zřizovat výbory. Vždy je zřizován výbor finanční, kontrolní, výbor pro výchovu,

vzdělání a zaměstnanost. Pokud v daném kraji žije alespoň 10% občanů hlásící se ke stejné národnosti nikoli však české, je musí být zřízen také výbor pro národnostní menšiny. Kraj na svém územní vykonává státní správu ve věcech stanovených zákonem (přenesený výkon státní správy). Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci krajského úřadu. Kraj je příjemcem příspěvku ze státního rozpočtu na plnění úkolů v přenesené působnosti. Kraj má vlastní majetek a hospodaří s ním samostatně za podmínek stanovených zákonem.

Pro potřeby Evropské unie toto členění ale nevyhovuje. Z jejího pohledu jsou vzniklé kraje příliš malými jednotkami. Pro účely Evropské unie byly zavedeny jednotky územního členění, jež by měly lépe odrážet velikost určitých celků. Pro tyto jednotky je používáno označení NUTS 1 – NUTS 5. [3,5]

2.4.8 Příspěvkové organizace zřízeny krajem

Kraje mají možnost zřídit si k plnění úkolů v oboru své působnosti příspěvkové organizace jako právnické osoby. Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti své působnosti, které mají neziskový charakter a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Majetek v těchto případech zůstává ve vlastnictví kraje (obce). Pouze část práv s tímto majetkem spojených je přenesena na příspěvkovou organizaci a definována v zřizovací listině. Vztah zřizovatele a příspěvkové organizace je určitým vztahem podřízenosti a nadřízenosti. Kraj (obec) si zřizuje organizace, kterým dává za úkol hospodářsky využívat svěřený majetek (divadlo, knihovna) a to jménem této organizace. Příspěvková organizace hospodaří s prostředky získanými vlastní činností, tak i s finančními prostředky získanými z rozpočtu zřizovatele. Příspěvky od zřizovatele jsou poskytovány na provoz organizace zpravidla v návaznosti na výkony či jiná kritéria jejích potřeb. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, peněžitými dary od fyzických i právnických osob či peněžními prostředky poskytnutých ze zahraničí. Zisk vytvořený doplňkovou činností může být použit jen ve prospěch hlavní činnosti organizace. Jiné využití tohoto zdroje musí organizaci povolit zřizovatel. Příspěvkové organizace si vytváří peněžní fondy, jejichž počet i druh je stanoven zákonem. Jedná se o fond rezervní, investiční, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. Zůstatky těchto fondů se po skončení roku převádí do roku následujícího. [3]

2.5 Financování neziskových organizací

Zdroje neziskových organizací můžeme dělit podle různých kritérií. Charakter zdroje dělí prostředky na finanční zdroje (zdroje) a nefinanční zdroje (věci, dary, informace apod.). Podle geografického hlediska můžeme zdroje rozlišovat také na domácí a zahraniční. Prostředky organizace mohou plynout také z interních zdrojů (vlastní činnost) nebo ze zdrojů externích, kde je podporujícím subjektem buď veřejná správa s veřejnými zdroji, jednotlivci s individuálními zdroji nebo soukromé právnické osoby se svými soukromými zdroji (nadace a nadační fondy, podnikatelské subjekty). Dále můžeme prostředky rozlišovat podle toho, zda se jedná o finanční příjem organizace nebo prostředky, které byly organizací ušetřeny. Pak mluvíme o podpoře přímé a nepřímé (daňové úlevy, symbolický nájem, práce odvedená dobrovolníky). Je nutné si uvědomit, že každému zdroji příjmů odpovídá jiná skupina plátců. Organizace se bude chovat jinak k vlastním členům, od kterých vybírá příspěvky, a jinak ke sponzorům, od kterých dostává dary apod. Úsilím organizace je pochopitelně vycházet se všemi těmito skupinami zadobře. Komunikovat s nimi a jednat tak účinně, aby potřebné finanční prostředky pro svoji činnost opravdu získala. [1]

3. Aktivity Domova Horizont

Posláním Domova Horizont, p.o. (dále jen Domov) je poskytnutí podpory a péče chlapcům a mužům od tří let s mentálním postižením a s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným v závislosti na individuálních potřebách a přáních každého z nich.

Domov Horizont je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem. „*Tato příspěvková organizace je zřízena za účelem poskytování sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.*”⁹ Sídlem této organizace je město Kyjov. Domov Horizont je veden pod identifikačním číslem 46937145. Tato příspěvková organizace je dle zřizovací listiny zřízena na dobu neurčitou. Statutárním orgánem Domova je ředitel, který jedná jménem příspěvkové organizace v souladu s platnými předpisy a v rámci oprávnění daných zřizovací listinou organizace. Ředitele jmenuje a odvolává Rada Jihomoravského kraje. Ředitel je povinen z řad zaměstnanců Domova jmenovat svého zástupce, který jej bude v době jeho vlastní nepřítomnosti zastupovat v rozsahu, jenž stanoví vnitřní předpis organizace.

Domov Horizont, p.o. je zařízení poskytující služby sociální péče osobám se zdravotním postižením, které se v důsledku tohoto zdravotního postižení ocitly v nepříznivé sociální situaci, jež nejsou sami, ani za pomoci jiných sociálních zařízení či za pomoci rodiny schopny překonat a potřebují pravidelnou pomoc při zajištění svých potřeb s cílem zachovat a rozvíjet svoji soběstačnost, společenské návyky a dovednosti.

3.1. Sociální služby

Sociální služba je činnost, či soubor činností, zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Za významnou formou sociální péče z hlediska objemu vynakládaných finančních prostředků je ústavní sociální péče a pečovatelská služba. Poskytovateli těchto služeb jsou dle podmínek stanovených zákonem územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby, Ministerstvo práce a sociálních věcí a jím zřízené organizační složky státu. Státní správu v oblasti sociálních služeb vykonává Ministerstvo práce a sociálních věcí, krajské

---

⁹ Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje (č. j. JMK 144744/2009)

úřady, obecní úřady s rozšířenou působností a úřady práce.¹⁰ K zajištění sociální péče pro občany jsou těmito institucemi zřizovány různá sociální zařízení. Jedná se o zařízení pečovatelské služby, jídelny pro důchodce, domovy pro matky s dětmi, zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc a ústavy sociální péče. Do ústavů sociální péče řadíme především ústavy pro tělesně postiženou mládež, ústavy pro mentálně postiženou mládež, ústavy pro tělesně postižené dospělé občany, ústavy pro smyslově postižené občany, domovy důchodců a penziony pro důchodce. Domov Horizont je jednou z mnoha jemu podobných institucí zřizovaných Jihomoravským krajem. [2]

Sociální služby se snaží o podporu rozvoje nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti jednotlivých uživatelů. O návrat do vlastního prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu. Rozvíjí schopnosti uživatelů služeb a umožňuje jim, pokud jsou toho schopni, vést samostatný život. Sociální služby se také snaží o snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života klientů. Poskytovatelé sociálních služeb respektují lidskou důstojnost, lidská práva a základní svobody. Sociální služby jsou poskytovány na základě individuálních potřeb uživatelů. Kromě jednotlivců mohou být poskytovány také rodinám či skupinám obyvatel.

Sociální služby můžeme rozdělovat na pobytové, ambulantní a terénní.

- Pobytové

Součástí služby je bydlení v prostorech zvlášť k tomu určených (zařízení sociální péče), které uživatelům nahrazují domov. Služba je časově neomezená (celoroční pobytová zařízení) nebo v případě přechodné potřeby (např. jako odlehčení pro rodinu uživatele) dočasná. Klienti se zde stravují, spí, ale také zde tráví svůj volný čas v přítomnosti vyškoleného personálu.

- Ambulantní

Součástí této služby není ubytování. Klient, pokud je toho schopen, dochází do tohoto zařízení sociálních služeb sám nebo je doprovázen způsobilou osobou (osobní asistent, rodič apod.).

- Terénní

Jsou poskytovány osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových nebo

---

¹⁰ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

omamných látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat v jejich přirozeném prostředí a minimalizovat rizika způsobu jejich života.¹¹

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách dělí tyto služby do tří základních skupin.

- sociální poradenství (základní sociální poradenství, odborné sociální poradenství)

Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit. *Odborné sociální poradenství* je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin. Odborné sociální poradenství zahrnuje občanské poradny, manželské a rodinné poradny, poradny pro seniory, sociální práci s osobami společensky nepřizpůsobenými, poradny pro oběti trestných činů a domácího násilí, sociálně právní poradenství pro osoby se zdravotním postižením. Toto poradenství zahrnuje také sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.¹²

- služby sociální péče (př. osobní asistence, tísňová péče, podpora samostatného bydlení, pečovatelská služba, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory apod.)

Napomáhají jednotlivým osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v co největší možné míře zapojení do běžného života ve společnosti. V případech, kdy toto začlenění vylučuje stav dané osoby, snaží se služby sociální péče zabezpečit důstojné prostředí a zacházení.

- služby sociální prevence (telefonická krizová pomoc, azylové domy, nízkoprahová denní centra, noclehárny apod.)

Napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob. Snaží se zmírnit či zabránit životu jedince na okraji společnosti. Cílem je napomáhat osobám k překonání nepříznivé sociální

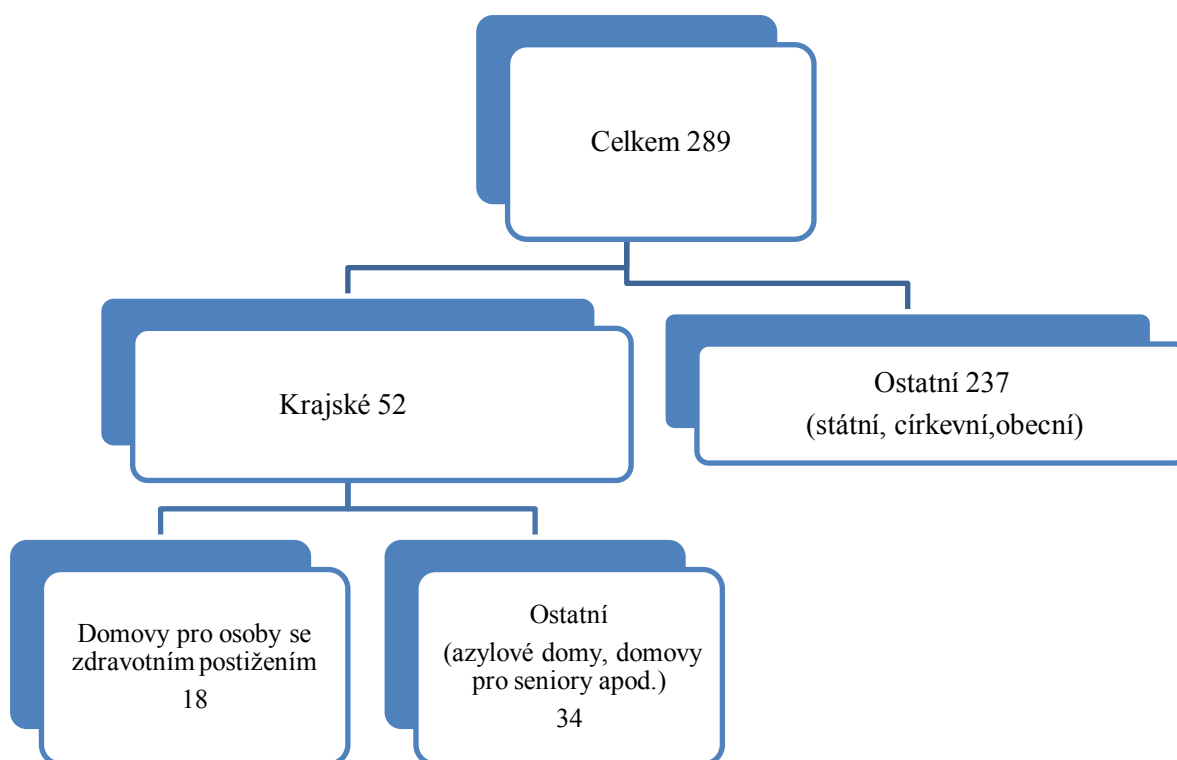
¹¹ Katalog sociálních služeb Hodonínska, 2008

¹² Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z
<www.mpsv.cz/cs/9>

situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů (např. závislost na návykových látkách vede ve většině případů ke kriminálnímu chování – léčba závislých osob přináší efekt ve snížení kriminality).¹³

Obr. 3.1.1 Zařízení poskytující sociální služby v Jihomoravském kraji

(údaje jsou uvedeny za rok 2009)

Zdroj: ČSÚ. Dostupné z www.czso.cz, vlastní zpracování

3.1.1 Vývoj sociální politiky, historie sociálního zabezpečení

Je téměř nemožné podat ucelený výklad o celkovém vývoji sociální politiky. Existuje mnoho příčin, které znesnadňují syntetizaci celkového pohledu na vývoj sociální politiky.

¹³ Sociální péče Dostupné z www.socialnipece.brno.cz/texty/0/podmenu/19/sluzby-socialni-prevence

K nejdůležitějším z těchto důvodů řadíme hlavně skutečnosti jako je např. neexistující jednotně uznávané pojetí sociální politiky ve světě, tudíž není jednoduché určit její vznik ani vývoj. Vývoj sociální politiky nelze sledovat izolovaně od dalších jevů, které s ní úzce souvisí (psychologie, sociologie, politika, etika, pedagogika apod.). Tyto disciplíny mají své teoretické koncepce, které nejsou vždy identické, ale v rámci vývoje sociální politiky je nelze pominout. Důležitou roli ve vývoji sociální politiky hraje také prostor a čas. Jednotlivé země dospívaly k nezbytnosti a potřebě řešit otázky, které se zpravidla zahrnují do sociální politiky, v různé době. Dalším problémem je také vyhovující volba kritérií, dle kterých by měl být vývoj sledován (zda bude určující role státu, jaké etapy pro sledování sociální politiky zvolit nebo jestli zvolíme jiné kritérium např. historické epochy). [6]

Zabezpečení základních potřeb obyvatelstva má však mnohasetletou tradici. Ve středověku se o základní sociální potřeby chudých starala církev, v období feudalismu odpovědnost za zabezpečení potřeb chudého obyvatelstva přebírají z části obce. K všeobecnému zavádění státního sociálního zabezpečení u nás došlo až po 1. světové válce. V této době byla sociální péče zaměřena převážně na státní zaměstnance a průmyslové dělníky. Sociální ochranu neměli například zemědělství dělníci a samostatně hospodařící rolníci. K velkému pokroku v oblasti sociálního zabezpečení dochází po 2. světové válce. [2]

3.1.2 Objekty a subjekty sociální politiky

Tímto pojmem rozumíme všechny obyvatele dané země, ať už se jde o jednotlivce či určité sociální skupiny. Sociální skupinu můžeme vymezit jako skupinu osob, mezi nimiž existuje určitá interakce, kterou si tyto osoby i jejich okolí uvědomují. Sociální skupina potřebuje buď trvalý osobní kontakt mezi svými členy (primární sociální skupiny, nejčastěji jsou jimi v sociální politice rodiny či domácnosti) nebo vědomí společných zájmů (sekundární sociální skupiny, založeny na společných potřebách, způsobu života, náboženském cítění př. nezaměstnaní, důchodci).

Objekty sociální politiky nazýváme ty, kterým jsou opatření sociální politiky určena a na něž jsou orientována. Konkrétní sociálněpolitická opatření mohou být určena pro všechny (oblast vzdělání – právo na vzdělání, rovný přístup ke vzdělání) ale mohou být směřovány pouze k vybraným sociálním skupinám nebo také pouze na jednotlivce (rodiny

s dětmi, nemocní). Objekty sociální politiky jsou dle charakteru a účelu jednotlivých opatření různě strukturovány např. z hlediska věku, pohlaví, vzdělání, ekonomické aktivity apod.

Subjekty sociální politiky jsou ti, kteří mají zájem, vůli, schopnosti, předpoklady, možnosti a prostředky k určité sociální činnosti nebo chování a tyto činnosti a chování mohou iniciovat a naplňovat. Stejně jako objekty sociální politiky můžeme i subjekty sociální politiky určitým způsobem strukturovat. V obecné rovině je členíme na státní a nestátní. U nestátních subjektů dále rozlišujeme tržní a ostatní netržní. Sociální politika je realizována různými a velice četnými subjekty. Ty nesou před objekty svůj podíl odpovědnosti za efekty sociální politiky. Nejvýznamnějším subjektem, který do značné míry určuje obsah, pojetí, cíle a úkoly sociální politiky, je v moderní době stát. Kromě státu existuje řada dalších subjektů, které také určují sociální politiku, ale jejich opatření nemají zpravidla všeobecnou. Subjekty sociální politiky jsou představovány státem a jeho orgány, zaměstnavateli a firmami, zaměstnavatelskými, zaměstnaneckými a odborovými orgány, občanskými organizacemi apod. Neustále roste význam nadnárodních institucí a subjektů (ES, UNESCO a jeho orgány, Mezinárodní úřad práce aj.), které usilují o mezinárodně uznávané právní nástroje v oblasti sociální politiky. [6]

3.2 Historie Domova Horizont

Oficiální zpráva Domova říká, že Ústav sociální péče pro mládež v Kyjově byl otevřen dne 6. prosince 1961 po schválení Krajským národním výborem v Brně a pod vedením Okresní správy ústavů v Hodoníně. Do zařízení přichází řádové sestry z kongregace Sv. Kříže ze slovenské provincie. Na začátku roku 1962 jsou do Domova přijímáni noví civilní zaměstnanci.

Celý areál Domova Horizont, p.o. (viz. příloha č. 1) se skládá z několika budov. První budova byla využívána již od počátku. Budova druhá byla zkolaudována teprve v květnu roku 1962. V roce 1978 byla otevřena třetí obytná budova a v roce 1986 čtvrtá. V roce 1996 byla zprovozněna prádelna a v roce následujícím byly propojeny budovy A, B a C. V roce 1998 v areálu Domova Horizont vznikl sportovní areál, jehož součástí je tenisový a víceúčelový kurt. Roku 2002 byl zkolaudován venkovní bazén a otevřena „Školička naděje“. Ke dni 31. prosince 1992 byl rozhodnutím přednosty Okresního úřadu v Hodoníně zrušen

Okresní ústav sociálních služeb v Hodoníně se sídlem v Kyjově a vznikly samostatné příspěvkové organizace. Jednou z nich byl Ústav sociální péče pro mládež v Kyjově. Od 1. ledna 1993 je zřizovatelem Jihomoravský kraj. V roce 2004 byla vystavěna nová vrátnice a o dva roky později byla dokončena rekonstrukce sociálního zařízení na budově B a rekonstrukce části oplocení v přední části areálu. V roce 2007 byla do provozu uvedena rehabilitace – vodoléčba. V roce 2008 byla v Domově provedena rekonstrukce rozvodů vody, odpadů a sociálních místností. V části budovy D byl zaveden kamerový systém. Ve všech budovách byla opravena počítačová a televizní síť. Ve stejném roce byl také do všech budov zaveden internet. V roce 2009 byla zahájena výstavba „Podporovaného bydlení“. V půdních prostorách školy vzniká pět pokojů s kompletním zázemím.

3.2.1 Školička naděje

Škola, jejímž vlastníkem je Jihomoravský kraj. Domov Horizont ji má na základě zřizovací listiny svěřenou do správy. Výuku v ní na základě smluvního vztahu mezi Domovem Horizont a MŠ a ZŠ Kyjov-Boršov provozuje MŠ a ZŠ Kyjov, Za Humny 20, Kyjov-Boršov. Do školy chodí uživatelé Domova Horizont jednak v rámci základní školní docházky, ale i další uživatelé, aby si udrželi základní návyky a nadále prohlubovali již získané vzdělání. Škola byla vystavěna během let 2000-2002 za pomoci dotace z MŠMT ČR. Uvedena do provozu byla v roce 2000.

3.2.2 Podporované bydlení

Účelem je rozšíření schopností a dovedností klientů Domova a jejich příprava na přechod z rezidenčních služeb do přirozeného sociálního prostředí. Snížení závislosti uživatelů na poskytovaných sociálních službách a podpora využívání vnějších služeb určených veřejnosti. Podporované bydlení bylo vybudováno v roce 2010 za pomoci dotace z evropských fondů.

3.3 Poslání Domova Horizont

Posláním Domova je v přiměřené míře poskytovat celodenní péči chlapcům (od tří let) a mužům s mentálním postižením a chlapcům a mužům s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným, kdy situace, v níž se nachází, vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Poskytovaná podpora a péče zahrnuje pomoc při uspokojování základních životních potřeb. Zahrnuje také poskytování výchovných a vzdělávacích aktivit, zdravotní, ošetrovateľské a rehabilitační péče, nabídku „*ergoterapeutických aktivit*“, kulturního, společenského i sportovního vyžití. Vše na základě individuálních přání a potřeb uživatelů. Všechny činnosti jsou prováděny odborným personálem. Respektování lidských práv a zachování lidské důstojnosti je neodmyslitelnou součástí péče o klienty. Poskytováním těchto služeb Domov usiluje o co největší možné zachování a rozvoj soběstačnosti a podporu osamostatňování jednotlivých uživatelů s ohledem na jejich možnosti. Tímto se Domov Horizont snaží o snižování závislosti na poskytovaných službách, o podporu a posilování rozhodovacích schopností a odpovědnosti. Snahou Domova je především vytvářet svým klientům podmínky pro zapojení do běžného života ve společnosti, pro využívání veřejných služeb a institucí. Snižováním závislosti na poskytovaných sociálních službách i prostřednictvím zvyšování odpovědnosti a soběstačnosti jednotlivých klientů Domov Horizont podporuje jejich sociální začlenění do společnosti.¹⁴

Ergoterapie – léčba zaměstnáváním. Tato léčba umožňuje člověku prostřednictvím smysluplného zaměstnávání zachovat si a využívat schopnosti potřebné pro zvládání běžných denních, zájmových, pracovních či rekreačních činností. Je vhodná pro všechny věkové kategorie, pro lidi se zdravotním postižením, ale i pro zdravou populaci. Velmi hojně je využívána také při „návratu“ do života po různých onemocněních, závažných úrazech, stresových obdobích či po prožitých životních krizích.

---

¹⁴ Domov Horizont dostupné z
<www.horizontkyjov.cz/dokumenty/prospekt%20Horizont.pdf>

3.4 Cíle Domova Horizont

Cílem Domova je celkové zlepšení a zkvalitnění života všech, kteří tu žijí a podpora uživatelů při zpětném získávání způsobilosti k právním úkonům.

Domov Horizont se snaží podporovat uživatele při přecházení do běžného prostředí i při získávání kompetencí, jenž přináší menší závislost na poskytované službě. Podporuje obyvatele při využívání služeb vně zařízení, čímž napomáhá lepšímu začleňování jednotlivých osob do společnosti. Dále se snaží upevňovat stávající dovednosti a i nadále je rozšiřovat. Prostřednictvím velké nabídky ergoterapeutických aktivit je přispíváno k rozvoji různých dovedností uživatelů. Domov Horizont svým uživatelům nabízí také bohaté sportovní, kulturní i společenské vyžití. Tyto aktivity jsou důležité pro získávání nových sociálních kontaktů. Důležité je také zdraví uživatelů, o které je postaráno prostřednictvím poskytování odborné zdravotní a rehabilitační péče.

Rodinám uživatelů, popřípadě zájemcům o služby Domova Horizont Kyjov, p. o. poskytovat poradenskou činnost v sociální problematice a souvisejících oblastech. V neposlední řadě je pro Domov důležité dostat se pomocí nejrůznějších forem prezentačních akcí do podvědomí široké veřejnosti nejen v regionu.

3.5 Služby poskytované Domovem Horizont

Domov Horizont poskytuje svým uživatelům sociální péči a služby, výchovnou, vzdělávací, pracovní-terapeutickou činnost, zdravotní péči a rehabilitaci. Všechny tyto služby jsou zajišťovány prostřednictvím proškoleného personálu s ohledem na individuální přání klientů.

3.5.1 Sociální péče a služby

Domov Horizont je zařízení s celoročním ubytováním. K 31. 12. 2010 poskytoval Domov sociální služby celkem pro 228 uživatelů. Jak již víme, uživatele Domova představují chlapci a muži s mentálním postižením a s mentálním postižením v kombinaci s postižením

tělesným od tří let věku. Se všemi uživateli je uzavřena smlouva o poskytování služby, která musí být v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Tab. 3.5.1.1 Počet uživatelů Domova Horizont, p.o.

Uživatelé	Rok		
	2008	2009	2010
3 – 6 let	0	0	0
7 – 12 let	4	2	3
13 – 18 let	11	12	13
19 – 26 let	39	33	26
Nad 26 let	181	182	186
Celkem	235	229	228

Zdroj: Výroční zpráva, Domov Horizont, p.o (2008, 2009, 2010)

Velice kladnou informací vyplývající z předchozí tabulky je, že počet uživatelů žijících v Domově Horizont, p.o. každoročně nepatrně klesá. Jediný nárůst můžeme zaznamenat ve věkové kategorii nad 26 let.

Jednotliví uživatelé Domova jsou ubytováni v jednolůžkových, dvoulůžkových nebo tří a vícelůžkových pokojích. Všechny tyto pokoje jsou plně vybaveny (stolky, křesla, skřínky s osobními věcmi apod.). Vlastní elektroniku mají uživatelé samozřejmě u sebe na pokoji. Uživatelé mají také možnost vyzdobit si pokoj vlastními výrobky, obrázky, fotografiemi nebo plakáty.

Návštěvy v Domově nejsou nijak omezeny. Rodiče či příbuzní mohou uživatele navštívit kterýkoli den v týdnu a to v průběhu celého dne. Dovolenkový pobyt mimo Domov není nijak časově omezen.

Vedle ubytování zajišťuje Domov Horizont Kyjov, p. o. svým klientům také stravování prostřednictvím vlastní stravovací provozovny. Stravování uživatelů je zajištěno celodenní. Všechna dietní omezení předepisuje ošetřující lékař v rámci stanovené diety. Stravování uživatelů je možno konzultovat s nutriční terapeutkou či ošetřujícím lékařem. Uživatelé mohou v rámci stravování své podněty a připomínky přednést stravovací komisi nebo prostřednictvím kontaktních pracovníků. Uživatelům jsou poskytovány také ostatní základní služby. Podle potřeby probíhají nákupy ošacení, na kterých se mohou jednotliví uživatelé spolupodílet. Pokud nastane situace, kdy je nutností vyřizovat záležitosti se soudy či jinými úřady, jsou zájmy uživatelů vyřizovány pověřenými zaměstnanci. Pokud mají uživatelé zájem, mohou se na vyřizování některých záležitostí účastnit. Uživatelé mohou využívat také nabídky fakultativních činností, kterou tvoří např. nabídka druhé večeře, možnost soukromého telefonátu, perličková koupel, hydromasáž a relaxační křeslo. K těmto činnostem řadíme také služby holičky. Pokud má uživatel o některou ze služeb zájem, za pomoci klíčového pracovníka si ji nahlásí a služba je mu následně poskytnuta. Všechny tyto služby jsou hrazeny z kapesného uživatele.

3.5.2 Výchovná, vzdělávací a pracovní- terapeutická činnost

Prvky výchovné činnosti se prolínají se všemi činnostmi v průběhu celého dne. Nejvíce však u uživatelů do osmnácti let.

Vzdělávací aktivity jsou v rámci Domova zajišťovány prostřednictvím Mateřské a základní školy Za Humny v Kyjově. Vzdělávání probíhá ve třech rehabilitačních třídách (15 uživatelů) a jedné třídě pomocné (6 uživatelů). Mateřská a základní škola Za Humny v Kyjově pro Domov zajišťuje také Kurz k doplnění vzdělání, který probíhá v odpoledních hodinách a je navštěvován 20-ti uživateli. V rámci výchovně vzdělávací činnosti probíhá výuka také ve „večerní škole“ (jednou týdně po dobu dvou hodin v šesti skupinách) pod vedením pedagogického pracovníka Domova. Momentálně „večerní školu“ navštěvuje 36 uživatelů. Dva uživatelé Domova navštěvují střední odborné učiliště v Kyjově. Zde se vzdělávají ve dvouleté praktické škole.

Pracovní- terapeutická činnost je zaměřena na jednodušší činnosti, které jsou zaměřeny na udržení a podporu mentální i fyzické kondice klientů. Cílem této aktivity je

podporovat uživatele ve snaze rozvíjet své pracovní dovednosti a schopnosti. Klienti mohou ve vlastním zájmu a podle svých možností zúčastňovat různých pracovních- terapeutických aktivit probíhajících v sedmi samostatných dílnách:

- Dřevodílna
- Dílna na výrobu textilních sedaček
- Dvě keramické dílny
- Tkalcovská dílna
- Košíkářská dílna
- Víceúčelová pracovna

Výrobky z jednotlivých dílen (viz. příloha č. 2) jsou nabízeny k prodeji široké veřejnosti. Všechny finanční prostředky získané tímto způsobem jsou investovány zpět do terapeutické činnosti. Prodej výrobků klientů je důležitou součástí propagace činnosti Domova Horizont.

Uživatelé Domova mají také možnost účastnit se zájmových činností, které jsou představovány různými kroužky. Jedná se např. o kroužek vaření, hudební, vyšívání, turistický, pohybový, jógu, taneční kroužek a jiné. Účastníci tanečního kroužku své taneční umění prezentovali společně s dobrovolnicemi ze střední zdravotnické a sociální školy v Kyjově při příležitosti Dne Země a veletrhu sociálních služeb v Kyjově.

Mezi uživateli je velice oblíbená „muzikoterapie“ a „canisterapie“. Uživatelé, kteří mají zájem mohou navštěvovat „hypoterapii“ probíhající ve Bzenci.

Muzikoterapie – terapeutický přístup využívající působení hudby (pasivní muzikoterapie), ale také proces vytváření hudby a zvuků (aktivní muzikoterapie)

Canisterapie – terapie se psy

Hypoterapie - metoda fyzioterapie využívající přirozený pohyb koně v kroku jako stimul a rehabilitační prvek

Další formy práce na individualizaci podpory jsou představovány především Individuálním plánováním. Základem pro práci s jednotlivými uživateli jsou Individuální plány sestavovány na základě osobních cílů a přání jednotlivých klientů. Tyto plány jsou sestavovány

ve spolupráci s klíčovými pracovníky. Uživatelům, kteří vzhledem ke svému postižení

nemohou své cíle a přání vyjádřit, jsou Individuální plány sestavovány klíčovým pracovníkem ve spolupráci s dalšími pracovníky na základě vypořizovaných potřeb a přání.

Někteří z uživatelů navštěvují pravidelně městskou knihovnu, internet, bowling a využívají běžně dostupné služby poskytované městem. Někteří z uživatelů mohou využívat možnost samostatných vycházek. Jedná se o rizikovou situaci, která je ošetřena samostatnou metodikou, podle níž pracovníci Domova rozvíjí schopnosti jednotlivých uživatelů, kteří o samostatné vycházky projeví zájem.

V rámci kulturních, společenských a sportovních aktivit uživatelé Domova navštěvují různá divadelní představení, výstavy a společenské akce. Účastní se také řady různých výletů, rekreačně-rehabilitačních pobytů apod.

V případě nespokojenosti si uživatelé na poskytované služby mohou stěžovat. Pro tyto případy existuje vnitřní směrnice (Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby). Uživatelé byli s touto možností klíčovými pracovníky seznámeni a průběžně se jim tato možnost připomíná.

3.5.3 Zdravotní péče a rehabilitace

Zdravotní stav uživatelů je v průběhu celého roku sledován obvodními lékařkami (praktický lékař pro děti a dorost, praktický lékař pro dospělé). Lékařky jsou dostupné i telefonicky mimo svou vymezenou pracovní dobu, o víkendech a svátcích. V závažných případech je využívána pohotovostní lékařská služba, kterou zajišťuje Nemocnice Kyjov. Domov minimálně jedenkrát do měsíce navštěvují také specialisté jako je diabetolog nebo psychiatr. V souvislosti se zabezpečováním další odborné péče o zdraví uživatelů jsou uskutečňovány také vyšetření ve specializovaných ambulancích Nemocnice Kyjov nebo v jiných zařízeních (Hodonín, Brno). V průběhu celého roku všeobecné sestry Domova zajišťují jednotlivým uživatelům komplexní ošetrovatelskou péči dle jejich zdravotního stavu.

3.6 Principy poskytovaných služeb

Všechny služby poskytované Domovem Horizont jsou založeny na dodržování určitých principů:

- Princip důstojného chování pracovníků vůči jednotlivým uživatelům
- Princip dodržování a chování se podle etického kodexu
- Princip dodržování diskrétnosti
- Princip individualizace služby
- Princip zapojení uživatelů do vnitřních pravidel

3.7 Vzdělávání zaměstnanců

Také zaměstnanci Domova jsou neustále vzdělávání. Vzdělávání zaměstnanců probíhá dle stanoveného plánu zaměřeného na udržování a prohlubování odborné kvalifikace a podle §116 č.206/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.¹⁵

Pro lepší orientaci jsou data související se školením zaměstnanců uvedeny v následující tabulce.

---

¹⁵ Výroční zpráva, Domov Horizont, p.o. (2008, 2009, 2010)

Tab. 3.7. 1 Vzdělávání zaměstnanců Domova Horizont, p.o.

Vzdělávací akce	Rok		
	2008	2009	2010
V Domově Horizot	16	15	45
Mimo Domov Horizont	45	39	44
Celkem	65	54	89
Počet proškolených zaměstnanců	457	520	1156

Zdroj: Výroční zpráva, Domov Horizont, p.o (2008, 2009, 2010)

Z tabulky 3.7.1 je zřejmé, že počet školení uspořádaných Domovem pro zaměstnance i počet proškolených zaměstnanců roste. V roce 2010 byl počet proškolených zaměstnanců v porovnání s rokem předchozím více než dvojnásobný. V počtu uspořádaných školení není nárůst tak rapidní.

Ve všech třech letech se zaměstnanci Domova účastnili týmové supervize.

Od roku 2009 Domov spolupracuje s dobrovolníky.

4. Zdroje financování Domova Horizont

„Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí.“¹⁶ Dalším zdrojem příjmů pro Domov Horizont jsou dotace ze státních fondů či příspěvky od zdravotních pojišťoven.

Domov Horizont, p.o. je účetní jednotkou. Účetnictví vede ve zjednodušeném rozsahu. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl do užívání Domova svěřen jejím zřizovatelem na základě zřizovací listiny.

Než se budeme věnovat konkrétně příjmům organizace, přiblížíme si celkové hospodaření Domova. Z důvodu přehlednosti jsou tyto údaje umístěny v následující tabulce.

Tab. č. 4.1 Hospodaření Domova Horizont, p.o. (uvedeno v tis. Kč)

Hospodaření	Rok		
	2008	2009	2010
Příjmy celkem	70 853	71 618	73 424
Výdaje celkem	70 829	71 238	73 253
Výsledek hospodaření	24	380	171

Zdroj: Výroční zpráva Domova Horizont, p. o. (2008,2009,2010)

V letech 2008 - 2010 bylo organizací vždy dosaženo kladného hospodářského výsledku. Z tabulky je patrné, že nejlepšího výsledku hospodaření bylo dosaženo v roce 2009.

¹⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

V souvislosti se zákonem č. 337/1992 Sb, o správě daní a poplatků nevznikla během uplynulých tří let organizaci daňová povinnost. Po schválení hospodářského výsledku zřizovatelem (Jihomoravský kraj) a jeho přidělení do fondů byly nebo budou tyto zdroje využity pro další rozvoj Domova.

Dále si můžeme všimnout, že každoročně rostou příjmy i výdaje celého zařízení.

4.1 Jednotlivé příjmy organizace

Příjmy od uživatelů služeb za ubytování, stravování a poskytovanou péči tvoří nezanedbatelnou částku v příjmech organizace. Služby jsou uživatelům poskytovány na základě smlouvy mezi uživatelem a Domovem. Na základě této smlouvy jsou následně též hrazeny. Částka za poskytované služby se nepatrně liší s věkem uživatele (do 12-ti let, 12 a více let). Úhrada za ubytování a stravování je upravena vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Příspěvek na péči Domov obdrží na základě žádosti o příspěvek na péči. Jeho poskytovatelem je město Kyjov. Od 1.1.2012 bude tento příspěvek poskytovat nově zřízený Superúřad práce Brno. Příspěvky na péči jsou poskytovány ve čtyřech stupních, podle přiznaného stupně závislosti.

Příjmy od zdravotních pojišťoven jsou získávány na základě vykázané zdravotní péče. Ta se vykazuje zdravotním pojišťovnám, u kterých jsou uživatelé pojištěni. Každý zdravotní úkon má svůj kód, na základě kterého se výkon vykáže. Z výkonů je následně sestavena faktura pro příslušnou zdravotní pojišťovnu. Faktura je následně pojišťovnou uhrazena. Zdravotní úkony mohou provádět pouze pojišťovnami registrované zdravotní sestry.

Ostatní tržby Domova tvoří různé zdroje, jako jsou například prostředky za pronájem nebo tržby za stravování zaměstnanců. Tyto příjmy nabývají v porovnání s příjmy ostatními velmi malých hodnot, proto je budeme mít nadále zařazeny pouze do jedné skupiny „Ostatní tržby“.

Tržby za fakultativní a terapeutickou činnost představují tržby za služby poskytované jednotlivým uživatelům na základě písemné smlouvy. Jedná se o služby, jež jsou poskytovány nad rámec standardních služeb Domova. Jedná se převážně o využití možnosti druhé večeře

či perličkové a hydromasážní koupele. Tyto služby jsou hrazeny dle předem stanoveného ceníku nebo kalkulace ceny.

Fondy organizace jsou zřizovány na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Celkem organizace zřizuje čtyři fondy. Jedná se o Fond odměn, Rezervní fond, Investiční fond, Fond kulturních a sociálních potřeb.

- Fond odměn – příděl představuje část zlepšeného hospodářského výsledku
- Rezervní fond – příděl představuje část zlepšeného hospodářského výsledku a přijaté finanční dary
- Fond kulturních a sociálních potřeb – příděl představuje 1% z celkových vyplacených hrubých mezd
- Fond investiční – příděl je tvořen odpisem majetku a dotacemi na investice

Zlepšený výsledek hospodaření organizace i jeho rozdělení do jednotlivých fondů schvaluje zastupitelstvo JMK v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Přijaté dotace Domovu nejsou poskytovány automaticky. Každé ministerstvo má na tyto žádosti zpracováno vlastní metodiku. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen MPSV) ji uvádí na svém webu v sekci sociální služby. O dotace Domov žádá prostřednictvím speciálních programů, se kterými se zaměstnanci musí naučit pracovat. Pro obdržení této dotace je nutné splnění několika kritérií (registrace zařízení, uživatelů, zaměstnanců). Jedná se o dlouhodobý proces trvající asi 7 měsíců. Nutno podotknout, že Domov nikdy nebyl příjemcem požadované částky. Skutečně obdržené prostředky bývají vždy nižší.

Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele organizace každoročně obdrží na základě usnesení Zastupitelstva JMK. Tento příspěvek není nijak účelově určen.

Dary od fyzických nebo právnických osob jsou vždy přijímány na základě darovací smlouvy, která je v souladu s usnesením Rady JMK Brno. Veškeré přijaté dary prochází účetní evidencí. Finanční prostřednictvím rezervního fondu, dary věcné prostřednictvím skladové a majetkové evidence.

Domov Horizont, p.o. je také příjemce dotací obdržených na investiční akce. Tyto dotace však nemohou být zahrnuty do běžných příjmů organizace, protože s nimi organizace

nehospodaří, ale investuje je, již do připravených projektů. Tyto projekty jsou z části samozřejmě financovány také Domovem samotným. Největší investiční akcí Domova byla výstavba půdní vestavby, kde byly vytvořeny prostory pro Podporované bydlení.¹⁷

Podrobněji se budeme věnovat pouze příjmům Domova.

4.2 Příjmy organizace za rok 2008

Celková částka obdržená Domovem v roce 2008 činila 70 853 000 Kč. Největší finanční příjem v tomto roce představovaly *Přijaté dotace*. Tyto finanční prostředky plynou z MPSV na základě žádosti podané Domovem. V roce 2008 dosáhly částky 22 385 000 Kč. V porovnání s celkovým příjmem organizace tvoří tato částka téměř jednu třetinu. Nejmenší finanční příjem tvořily tržby za Fakultativní služby a terapeutickou činnost.

Tab. 4.2.1 Příjmy organizace v roce 2008 (v tis. Kč)

Jednotlivé příjmy	Částka
Ubytování a stravování uživatelů	17 580
Příspěvek na péči	22 073
Tržby od zdravotních pojišťoven	4 200
Tržby ostatní	607
Fakultativní služby a terapeutická činnost	210
Fondy, jiné příjmy	832
Přijaté dotace	22 385
Příspěvek od zřizovatele	2 966
Příjmy celkem	70 853

Zdroj: Výroční zpráva Domov Horizont, p.o. (2008)

¹⁷ Interní zdroje organizace Domov Horizont, p.o.

Data z předchozí tabulky jsou dále zpracovány do grafu. V grafu se nám nově vyskytuje položka *Zbylé příjmy*. Tato položka je tvořena třemi příjmy, které samostatně nepředstavují ani jedno procento z celkových příjmů organizace. Jsou to tyto položky: Tržby ostatní, Fakultativní služby a terapeutická činnost, Fondy a jiné příjmy.

Graf 4.2.1 Příjmy organizace v roce 2008 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Příjmy organizace za rok 2009

V roce 2009 celkové příjmy Domova činily 71 618 000 Kč. Částka získaná v tomto roce od MPSV byla bohužel oproti roku předchozímu o něco nižší. I přesto byly *Přijaté dotace* ve výši 21 253 000 Kč pro Domov příjmem největším. Druhým největším příjmem organizace byl Příspěvek na péči poskytovaný městem Kyjov. Nejnižší příjem opět představovaly tržby za Fakultativní služby a terapeutickou činnost.

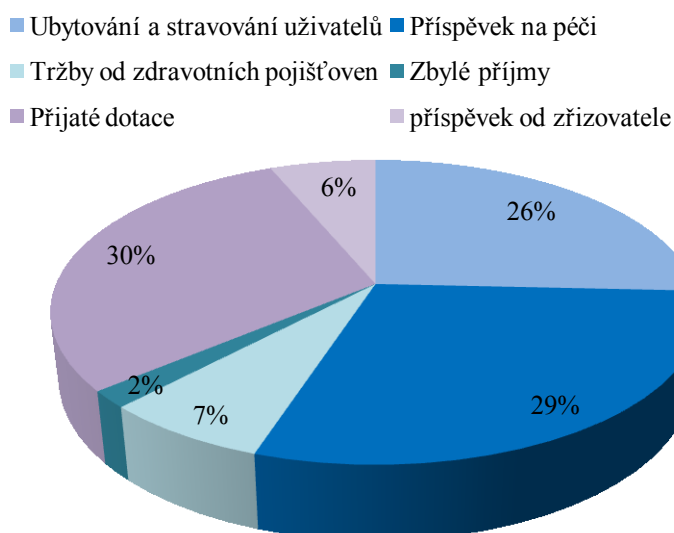
Tab. 4.3.1 Příjmy organizace v roce 2009 (v tis. Kč)

Jednotlivé příjmy	Částka
Ubytování a stravování uživatelů	18 416
Příspěvek na péči	21 007
Tržby od zdravotních pojišťoven	5 048
Tržby ostatní	652
Fakultativní služby a terapeutická činnost	206
Fondy, jiné příjmy	429
Přijaté dotace	21 353
Příspěvek od zřizovatele	4 507
Zdroje celkem	71 618

Zdroj: Výroční zpráva Domova Horizont,p.o (2009)

Jednotlivá data jsou dále zpracována do následujícího grafu. Stejně jako v předchozím roce tři příjmy (Tržby ostatní, Fakultativní a terapeutická činnost, Fondy a jiné příjmy) organizace dosahovaly velmi malých procentuálních hodnot z celkových příjmů organizace. Proto jsou v grafu zobrazeny společně pod položkou *Zbylé příjmy*.

Graf: 4.3.1. Příjmy organizace v roce 2009 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Příjmy organizace v roce 2010

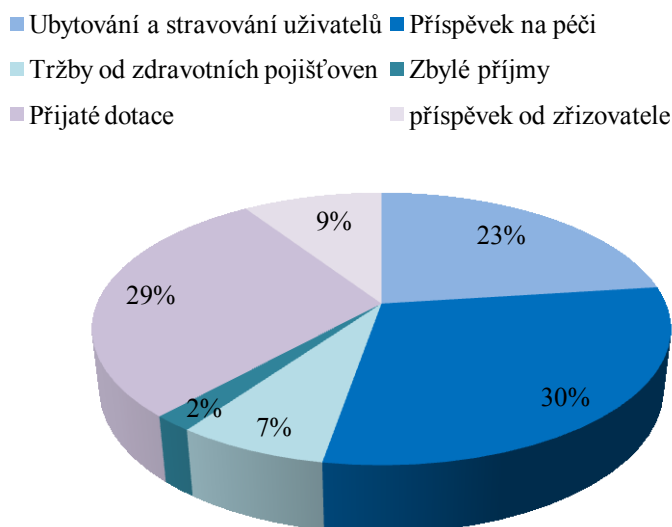
Příjmy organizace v roce 2010 dosáhly částky 73 424 000 Kč. V porovnání s předchozími dvěma lety nejvyšší částku z celkových příjmů organizace nepředstavoval příjem získaný od MPSV. V roce 2010 nejvyšších hodnot dosáhl *Příspěvek na péči* získaný od města Kyjov ve výši 21 247 000 Kč. Příjem od MPSV byl v tomto roce s výší 20 681 000 Kč druhým největším příjmem organizace.

Tab. 4.4.1 Příjmy organizace v roce 2010 (v tis. Kč)

Jednotlivé příjmy	Částka
Ubytování a stravování uživatelů	18 406
Příspěvek na péči	21 247
Tržby od zdravotních pojišťoven	5 089
Tržby ostatní	1 022
Fakultativní služby a terapeutická činnost	193
Fondy, jiné příjmy	142
Přijaté dotace	20 681
Příspěvek od zřizovatele	6 644
Zdroje celkem	73 424

Zdroj: Výroční zpráva Domova Horizont, p.o. (2010)

Graf č. 4.4.1 Příjmy organizace v roce 2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší díl na celkových příjmech Domova v roce 2010 mělo město Kyjov, které je poskytovatelem *Příspěvku na péči*. V tomto roce představovaly finanční prostředky získané od města Kyjov 30% z celkových příjmů organizace. Druhým nejvyšší příjmem byly Přijaté dotace od MPSV. Třetí největší příjem představovaly platby od klientů Domova. *Zbylé příjmy* jsou v grafu představovány (stejně jako v letech předchozích) sumou finančních prostředků tří nejmenších položek (Terapeutická a fakultativní činnost, Ostatní příjmy, Fondy a jiné příjmy).

4.5 Investiční dotace Domova

Domov Horizont, p.o. je také příjemcem dotací, jež jsou poskytovány na investiční akce Domova. Tyto dotace nejsou poskytovány každoročně, a plynou od různých subjektů. Máme je zobrazeny v následující tabulce.

Tab. 4.5.1 Přehled investičních dotací v letech 2008 – 2010

Rok	Poskytovatel dotace	Výše dotace	Účel dotace
2009	Regionální rada soudružnosti Jihovýchod	6 406 685	Půdní vestavba (Podporované bydlení)
2009	Rada JMK	4 000 000	Půdní vestavba (Podporované bydlení)
2009	Rada JMK	3 782 700	Půdní vestavba (Podporované bydlení)
2010	Rada JMK	5 050 000	Rekonstrukce výtahů
Dotace získané celkem		19 239 385	

Zdroj: Výroční zprávy Domova Horizont, p.o. (2008, 2009, 2010)

V roce 2008 Domov neobdržel žádné příspěvky na investiční akce. Celková suma téměř 20 mil. Kč byla tedy Domovem získána pouze v průběhu dvou let. Regionální rada soudružnosti byla pro Domov poskytovatelem dotace na investiční akce pouze v roce 2010. Prostředky na rekonstrukci výtahů byly také poskytnuty pouze v roce 2010 usnesením zastupitelstva JMK. Prostředky na financování Podporovaného bydlení v půdních prostorách školy byly zřizovatelem Domova poskytnuty v roce 2009 a 2010.

4.6 Příjmy organizace v letech 2008 – 2010

Příjmy organizace Domov Horizont, p.o. , jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj, se každoročně skládají ze stejných příjmů, které tvoří například Příspěvek od zřizovatele, Tržby od zdravotních pojišťoven, Přijaté dotace a další. Jak již víme, nejvyšším dílem se na celkových příjmech organizace v předchozích letech podílelo MPSV společně s městem Kyjov. Přehled jednotlivých zdrojů organizace nám přibližuje následující tabulka.

Tab. 4.6.1 Příjmy organizace Domov Horizont, p. o. v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Jednotlivé příjmy	Rok			Celkem
	2008	2009	2010	
Ubytování a stravování uživatelů	17 580	18 416	18 406	54 402
Příspěvek na péči	22 073	21 007	21 247	64 327
Tržby od zdravotních pojišťoven	4 200	5 048	5 089	14 337
Tržby ostatní	607	652	1 022	2 281
Fakultativní služby a terapeutická činnost	210	206	193	609
Fondy, jiné příjmy	832	429	142	1 403
Přijaté dotace	22 385	21 353	20 681	64 419
Příspěvek od zřizovatele	2 966	4 507	6 644	14 117
Zdroje celkem	70 853	71 618	73 424	

Zdroj: Výroční zpráva Domova Horizont, p.o. (2008, 2009, 2010)

V tabulce je celkově zaznamenáno osm položek. Tři z položek měly v průběhu posledních tří let klesající charakter, čtyři položky naopak charakter rostoucí. Položky s klesajícím charakterem jsou v tabulce vyznačeny červenou barvou. Zvláštní položku tvoří *Příspěvek na péči*, který je v tabulce vyznačen modře (2008-2009 pokles, 2009-2010 nárůst). Pozitivní informací i přes tyto skutečnosti zůstává, že celkové příjmy organizace každoročně rostou. Pomocí jednoduché trojčlenky jsme zjistili:

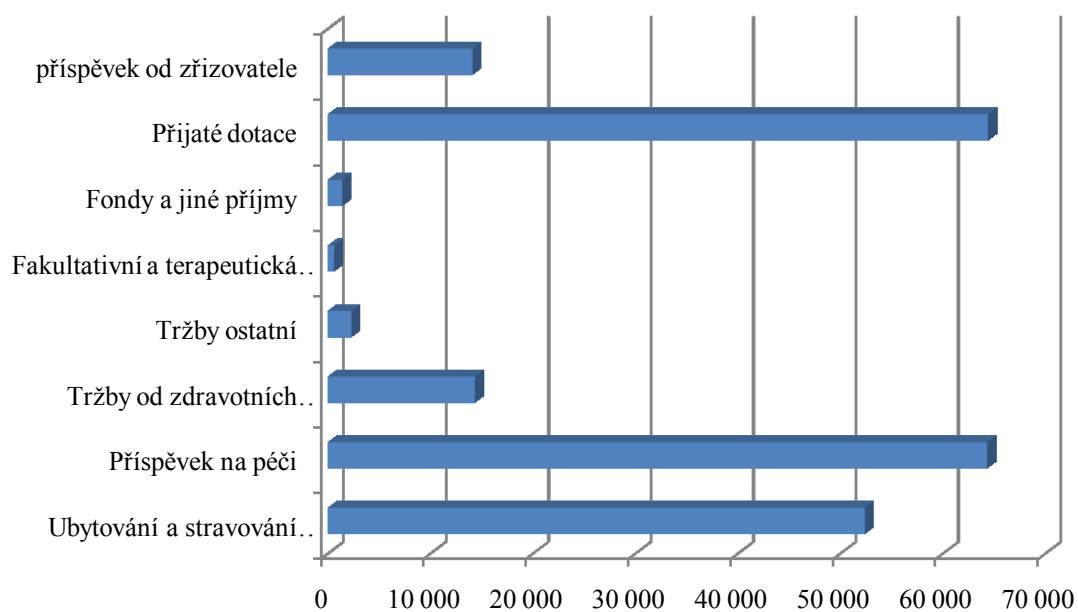
2008 – 2009 : nárůst celkových příjmů o 1,08% $[(71\,618 / 70\,853) * 100 - 100]$

2009 – 2010 : nárůst celkových příjmů o 2,54% $[(73\,424 / 71\,618) * 100 - 100]$

Jelikož příjmy ze státního rozpočtu či z rozpočtu zřizovatele Domovu neplynou automaticky, velký podíl na jejich zvyšování má pečlivost a zkušenosti odpovědných pracovníků. Jejich vzdělávání a seznamování se s neustále se měnícími podmínkami pro získání jednotlivých peněžních prostředků.

Následující graf je zpracován na základě předchozí tabulky a zobrazuje celkovou výši jednotlivých příjmů v letech 2008 – 2010.

Graf č. 4.6.1 Celková výše jednotlivých příjmů v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo přiblížit problematiku financování neziskových organizací v sociální oblasti. Sociální službu chápeme jako činnost, či soubor činností, zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Oblast sociální podpory a její financování je velmi složitý problém, který je neustále řešen. Stále znovu a znovu hledáme, jak zajistit pomoc těm, kteří ji potřebují.

Neziskový sektor nemůže fungovat jako samostatná část. Naopak je součástí mnohem většího celku, který nazýváme národní hospodářství. Pro pochopení úlohy neziskového sektoru druhá kapitola popisuje rozdělení celého národního hospodářství. Dále kapitola analyzuje jednotlivé typy organizací, které se v neziskovém sektoru nachází. Přibližuje nám rozdělení organizací dle různých kritérií i podobu, kterou mohou neziskové organizace mít. Účel, za kterým tyto organizace vznikají i to, kdo může být jejich zakladatelem.

Třetí kapitola je věnována Domovu Horizont, p.o. Podrobně jsem Vás seznámila s historií Domova i se službami, které jsou Domovem poskytovány. Posláním Domova je v přiměřené míře poskytování celodenní péče chlapcům a mužům s mentálním postižením a mužům s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným. Poskytovaná podpora zahrnuje kromě pomoci při uspokojování každodenních potřeb také výchovné, vzdělávací, kulturní, zdravotní či rehabilitační aktivity. Všechny služby jsou poskytovány na základě individuálních přání klientů. Neodmyslitelnou součástí péče o klienty je respektování lidských práv a zachování lidské důstojnosti.

V kapitole čtvrté jsem podrobně rozebrala jednotlivé příjmy organizace v průběhu let 2008 – 2010. Na základě mnou získaných dat jsem vyhodnotila, že v získávání finančních prostředků se organizace nepotýká s problémy. Prostředky nejsou Domovu poskytovány automaticky. Dotace jsou získávány na základě žádostí, které má na starosti neustále vzdělávaný personál. Přestože v průběhu posledních tří let vzrostly náklady celého zařízení, vzrostl také hospodářský výsledek organizace a celkové její příjmy. Na této skutečnosti mají obrovský podíl zaměstnanci Domova, kteří se neustále učí pracovat s novými podmínkami pro získávání dotací a svou pečlivostí a pílí finanční prostředky pro Domov každoročně „vybojují“. S finančními prostředky organizace souvisí i mnou stanovená hypotéza: „Je získávání příjmů pro organizaci dostačující?“ Některé položky, které se podílí na celkových příjmech organizace, měly v průběhu posledních tří let klesající charakter, jiné

naopak charakter rostoucí. Skutečnost, že k položkám s klesajícím charakterem patří také finanční prostředky získávané od MPSV, které každoročně tvoří téměř jednu třetinu celkových příjmů organizace, je trošku znepokojující. I když je získávání finančních prostředků velice zdlouhavý a náročný proces, Domov Horizont p.o. se s ním v průběhu let 2008 – 2010 dokázal vypořádat. Důkazem jsou neustále rostoucí finanční prostředky i kladný hospodářský výsledek. Na základě těchto skutečností je odpověď na moji hypotézu kladná: „Ano, získávání příjmů je pro organizaci dostačující“.

Seznam použité literatury

- [1] REKTOŘÍK, J. a kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení. 3. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o. 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- [2] PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3 přepracované vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [3] MARKOVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Eva, Rozkotová – IFEC, 2008. 152 s. ISBN 978-80-87146-8.
- [4] Halásková, M. Veřejná ekonomika. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, Ekf, 2002. 207 s. ISBN 80-248-0024-1.
- [5] HALÁSEK, D. Veřejná ekonomika. 2 přepracované vyd. Opava: OPTYS, spol. s.r.o. 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-0.
- [6] KREBS, V. a kol. Sociální politika. 4 přepracované vyd. Praha: ASPI, a.s. 2007. 504 s. ISBN 978-80-7357-276-1.
- [7] Seznam církví a náboženských společností v České republice. 2010 [cit 2010-12-20]. Dostupné z
<[www.wikipedia.org/wiki/Seznam/cirkvi/a/nabozenskych/spolecnosti/v/Cesku](http://www.wikipedia.org/wiki/Seznam_cirkvi/a/nabozenskych/spolecnosti/v/Cesku)>
- [8] Statutární fondy ČR. 2010 [cit 2010-12-20] Dostupné z
<www.wikipedia.org/wiki/statni/fondy/Ceske/republiky>
- [9] Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje (č. j. JMK 144744/2009)
- [10] Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- [11] Katalog sociálních služeb Hodonínska, 2008
- [12] Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2011 [cit 2011-2-15]. Dostupné z
<www.mpsv.cz/cs/9>
- [13] Sociální péče. 2011 [cit 2011-2-18] Dostupné z
<www.socialnipecer.bno.cz/texty/0/podmenu/19/sluzby-socialni-prevence>
- [14] Domov Horizont. 2011 [cit 2011-3-5]. Dostupné z
<www.horizontkyjov.cz/dokumenty/prospekt%20Horizont.pdf>
- [15] Výroční zpráva, Domov Horizont, p.o. (2008, 2009, 2010)

[16] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

[17] Interní zdroje organizace Domov Horizont, p.o.

Seznam použitých zkratk:

p.o. – příspěvková organizace

Sb. – sbírky

NO – nezisková organizace

Č. – číslo

ČR – Česká republika

Kč – korun českých

Tzv. – takzvaná

JMK – Jihomoravský kraj

Př. – příklad

Např. - například

ES – Evropské společenství

Aj. – a jiné

MŠ – mateřská škola

ZŠ – základní škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2011

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Tihelně 239

696 05 Milotice

Seznam příloh:

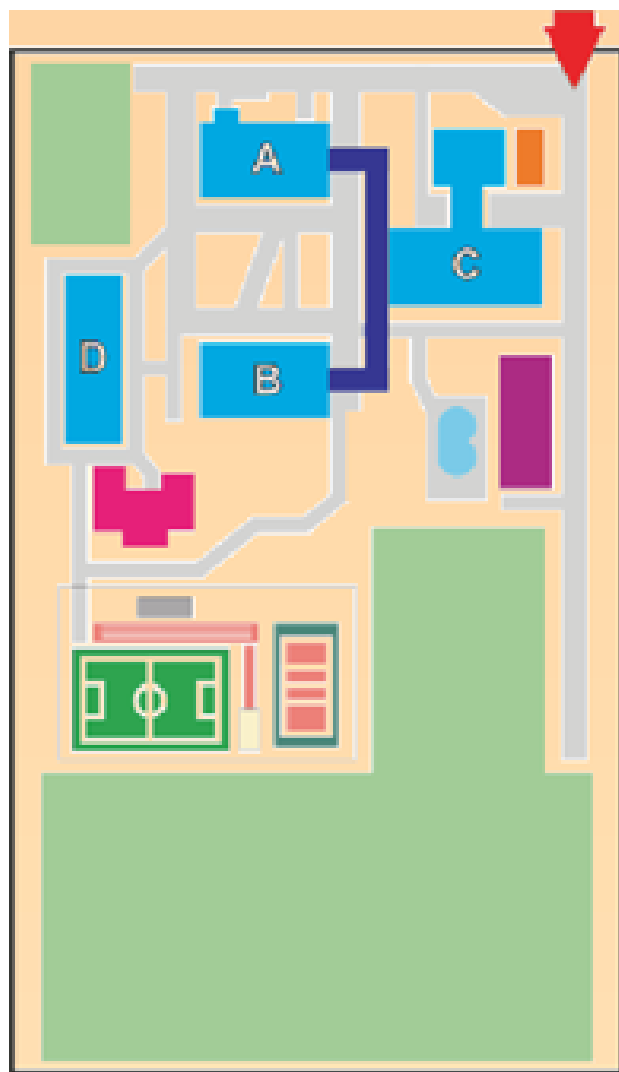
Příloha č. 1: Areálu Domova Horizont, p.o.

Příloha č. 2: Ukázka výrobků vyrobených v rámci pracovní- terapeutické činnosti

Příloha č. 1: Areál Domova Horizont, p.o.

(Zdroj: Prospekt Domova Horizont, p.o., Dostupný z www.horizontkyjov.cz)

- Vrátnice
- Školička
- Prádelna
- Propojovací krček
- Čtyři hlavní budovy
- Venkovní bazén
- Zahrada a sportovní areál

Příloha č. 2: Výrobky vyrobené v rámci pracovní- terapeutické činnosti

(Zdroj: Prospekt Domova Horizont, p.o., Dostupný z www.horizontkyjov.cz)

